

Ενημερωτικό δελτίο δημοσίων συμβάσεων

Σύνταξη: Σ. Παναγόπουλος, Στέλεχος ΜοΠαΔιΣ

Επιμέλεια ύλης: Μ. Βερβενιώτη, Ε. Τσόλη, Χ. Χάχαλης, Ν. Κατσιμέρου, Κ. Σκουρή, Στελέχη ΜοΠαΔιΣ

Πρόταση της Επιτροπής για την αντιμετώπιση των καθυστερήσεων πληρωμών από τα κράτη μέλη

Οι καθυστερήσεις πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των επιχειρήσεων και των δημοσίων αρχών αποτελούν μία συνήθη πρακτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεδομένου ότι οι αναθέτουσες αρχές κατά τη δημοπράτηση δημοσίων έργων συγκαταλέγονται μεταξύ των χειρότερων παραβατών όταν πρόκειται για μη έγκαιρη εξόφληση των λογαριασμών.

Αυτό έχει συχνά ως αποτέλεσμα την πτώχευση κυρίως μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες διαφορετικά θα ήταν βιώσιμες, και την απώλεια χιλιάδων θέσεων εργασίας.

Σύμφωνα με όλο και περισσότερες καταγγελίες για καθυστερήσεις πληρωμών και με δεδομένη την οικονομική κρίση, η Επιτροπή πρότεινε μία νέα πολιτική και ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις στο ήδη υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο για τις καθυστερημένες πληρωμές.

Δεδομένου ότι οι δημόσι-

ες αρχές πρέπει να αποτελούν παράδειγμα στη γρήγορη εξόφληση των λογαριασμών τους, η πρόταση οδηγίας για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα παρακάτω μέτρα:

Οι δημόσιες αρχές και οι χρηματοδοτούμενοι από το δημόσιο φορείς θα υποχρεούνται στο εξής να πραγματοποιούν την πληρωμή εντός 30 ημερών, διαφορετικά θα καταβάλουν πρόστιμα 5% του οφειλόμενου ποσού με ημερομηνία αφετηρίας του υπολογισμού την 1^η μέρα της καθυστέρησης.

Σε περίπτωση καθυστέρησης οι επιχειρήσεις θα έχουν και δικαίωμα αποζημίωσης για το κόστος της είσπραξης.

Σε αιτιολογημένες, ωστόσο, περιπτώσεις οι περίοδοι πληρωμής θα μπορούν να είναι και μεγαλύτερες.

Οι ίδιοι κανόνες με εξαίρεση το πρόστιμο για την

καθυστέρηση των πληρωμών θα ισχύσει και για τους φορείς του ιδιωτικού τομέα που καθυστερούν να εξοφλήσουν τις οφειλές τους.

Οι επιχειρήσεις θα έχουν τη δυνατότητα και όχι την υποχρέωση να ενεργούν με τον τρόπο αυτό, καθώς οι νέες ρυθμίσεις είναι προαιρετικές. Ως εκ τούτου, θα μπορούν να παρατείνουν τις προθεσμίες πληρωμής εφόσον το επιθυμούν.

Η πρόταση πρόκειται να τεθεί σε ισχύ το 2010 ενισχύοντας την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και βελτιώνοντας τη ρευστότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, ενώ παράλληλα θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται η ισχύουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Για περισσότερες πληροφορίες βλ:

http://ec.europa.eu/enterprise/regulation/late_payments/index.htm

Περιεχόμενα τεύχους:

Πρόταση της
 Επιτροπής για τις
 καθυστερήσεις
 πληρωμών 1

Ευρωπαϊκή επι-
 καιρότητα 2-4

Επισκόπηση πρό-
 σφακτης νομολογί-
 ας ΔΕΚ & ΠΕΚ 4

Διαδικασία επί παραβάσει κατά της Γερμανίας για απευθείας ανάθεση δημόσιας σύμβασης έργου

δημόσια σύμβαση - απευθείας ανάθεση - αγορά ακινήτου - κριτήρια χαρακτηρισμού δημόσιας σύμβασης

Στις 19.03.2009 η Επιτροπή απέστειλε στη Γερμανία αιτιολογημένη γνώμη για την απευθείας ανάθεση δημόσιας σύμβασης έργου. Το κρατίδιο της Σαξονίας πρόβη, χωρίς να προκηρύξει διαγωνισμό, στην αγορά ακινήτου από ιδιώτη, στον οποίο ανέθεσε την κατασκευή επί του ακινήτου διοικητικού κτιρίου. Η συνολική αξία της σχετικής σύμβασης ανερχόταν σε 7,4 εκατ. ευρώ.

Η γερμανική κυβέρνηση υποστήριξε ότι κύριο αντικείμενο της σύμβασης ήταν η αγορά του ακινήτου και ότι, ως εκ τούτου, δεν επρόκειτο για δημόσια σύμβαση έργου. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη γερμανική κυβέρνηση, ο ιδιοκτήτης του ακινήτου, ο οποίος θα συμφωνούσε στην πώλησή του μόνον εφόσον αναλάμβανε και τις κατασκευαστικές εργασίες, είχε ειδική θέση με αποτέλεσμα να δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης.

Η Επιτροπή αντέτεινε ότι κύριο αντικείμενο της σύμβασης είναι οι κατασκευαστικές εργασίες επί του ακινήτου, η αξία των οποίων, μά-

λιστα, υπερβαίνει τα 6 εκατ. ευρώ. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι κατασκευαστικές εργασίες δεν μπορούν να θεωρηθούν δευτερεύουσες σε σχέση με την αγορά του ακινήτου. Επιπλέον, η Επιτροπή υποστήριξε ότι η κυριότητα επί του ακινήτου, όπου θα κατασκευαστεί το έργο, δεν προσδίδει στον ιδιοκτήτη του ειδική θέση που να δικαιολογεί την απευθείας ανάθεση σύμβασης. Κατόπιν των ανωτέρω, η υπό κρίση σύμβαση έπρεπε να ανατεθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στις οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις.

Διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ιταλίας για απευθείας ανάθεση δημόσιας σύμβασης παραχώρησης υπηρεσιών

σύμβαση παραχώρησης υπηρεσιών - απευθείας ανάθεση - υποχρεώσεις δημοσιότητας και διαφάνειας - σχέση οιονεί αυτεπιστασίας (in house) - προϋποθέσεις ύπαρξης σχέσης in house

Η Επιτροπή απέστειλε την 19.03.2009 αιτιολογημένη γνώμη για την εξής υπόθεση: Δύο ιταλικοί δήμοι πρόβησαν το 1998 και το 2002 στην κατάρτιση, με απευθείας ανάθεση, δύο συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών με ανάδοχο, επί του οποίου δεν είχαν εξουσία διοίκησης ή ελέγχου. Οι δύο αναθέτουσες αρχές

υποστήριξαν ότι πρόβησαν σε αλλαγές του καταστατικού του αναδόχου προκειμένου να διαμορφώσουν σχέση οιονεί αυτεπιστασίας με αυτόν, αν και δεν απέκτησαν συμμετοχή στο μετοχικό του κεφάλαιο.

Η Επιτροπή έκρινε ότι η κατά τα παραπάνω απευθείας ανάθεση προσκρούει στις γενικές αρχές της Συνθήκης, σύμφωνα με τις οποίες πρέπει να εξασφαλίζεται ένα ελάχιστο επίπεδο δημοσιότητας και διαφάνειας κατά τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας.

Πράγματι, σύμφωνα με το ΔΕΚ, η διενέργεια διαγωνισμού δεν απαιτείται, παρά το γεγονός ότι ο ανάδοχος

είναι νομικά διακριτός από την αναθέτουσα αρχή, τότε μόνον όταν η αναθέτουσα αρχή ασκεί επί του αναδόχου έλεγχο παρόμοιο με αυτόν που ασκεί επί των δικών της τμημάτων και ο ανάδοχος πραγματοποιεί το ουσιαστικό τμήμα της δραστηριότητάς του με την ελέγχουσα αυτόν αναθέτουσα αρχή.

Η Επιτροπή θεώρησε ότι στην συγκεκριμένη περίπτωση δεν πληρούνται οι εν λόγω προϋποθέσεις, αφού καμία από τις αναθέτουσες αρχές δεν συνδεόταν με τον παραχωρησιούχο.

Διαδικασία παράβασης κατά της Γαλλίας για νόμο που παρέχει αποκλειστικό δικαίωμα παροχής υπηρεσιών

αποκλειστικό δικαίωμα – απευθείας ανάθεση

Στις 19.03.2009 η Επιτροπή απέστειλε αιτιολογημένη γνώμη στην Γαλλία σε σχέση με νόμο που ψηφίστηκε το 2005, με τον οποίο παραχωρήθηκε σε γαλλικό οργανισμό το αποκλειστικό δικαίωμα παρο-

χής συμβουλευτικών υπηρεσιών προς περιφερειακές και τοπικές αρχές σε θέματα διαχείρισης κρατικών ενισχύσεων. Σύμφωνα με τον σχετικό νόμο, οι ανωτέρω αρχές, εφόσον δεν επιθυμούν να διαχειριστούν οι ίδιες τις κρατικές ενισχύσεις, υποχρεούνται να αναθέσουν τη διαχείριση στον οργανισμό

CNASEA. Δοθέντος ότι υπηρεσίες διαχείρισης αποτελούν δραστηριότητα που εμπίπτει στην οδηγία 2004/18/EK, η Επιτροπή θεώρησε ότι η εν λόγω ανάθεση τους στον CNASEA, χωρίς να τηρηθούν οι διαδικασίες ανάθεσης που προβλέπονται στην οδηγία 2004/18/EK, ισοδυναμεί με απευθείας ανάθεση υπηρεσιών.

Παραπομπή της Ιρλανδίας στο ΔΕΚ για μεταβολή της βαρύτητας των κριτηρίων ανάθεσης μετά την εξέταση των προσφορών

δημόσια σύμβαση παροχής υπηρεσιών – μεταφραστικές υπηρεσίες – κριτήρια ανάθεσης – μεταβολή βαρύτητας κριτηρίων ανάθεσης – αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων

Η Επιτροπή στις 14.4.2009 παρέπεμψε την Ιρλανδία στο ΔΕΚ για υπόθεση που αφορά διαγωνισμό ανάθε-

σης μεταφραστικών υπηρεσιών, στο πλαίσιο του οποίου η αναθέτουσα αρχή, μετά την αρχική εξέταση των προσφορών, μετέβαλε τη βαρύτητα των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονταν στην προκήρυξη. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η διαγωνιστική αυτή διαδικασία δεν είναι σύμφωνη με το κοινοτικό δίκαιο για τις δημόσιες συμβάσεις και

ότι η Ιρλανδία παραβίασε τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, όπως αυτές έχουν ερμηνευθεί από το Δικαστήριο στις υποθέσεις C-92/00 ΗΙ Krankenhaustechnik, C-19/00 SIAC Construction Ltd και C-448/01 EVN.

Διαδικασία επί παραβάσει κατά της Γερμανίας για απευθείας ανάθεση σύμβασης συλλογής και διάθεσης λυμάτων

δημόσια σύμβαση – απευθείας ανάθεση δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών

Η Επιτροπή απέστειλε στις 14.04.2009 στη Γερμανία αιτιολογημένη γνώμη για την απευθείας ανάθεση δημόσιας σύμβασης συλλογής και διάθεσης λυμάτων. Το 2003 η πόλη του Χαμ ανέθεσε απευθείας την ανωτέρω σύμβαση στην ένωση «Lippeverband».

Οι γερμανικές αρχές υποστήριξαν ότι δεν πρόκειται

για ανάθεση δημόσιας σύμβασης, αφού οι υπηρεσίες ανατέθηκαν από την πόλη του ΧΑΜ στην παραπάνω ένωση εντός της δημόσιας οργανωτικής δομής του γερμανικού κράτους.

Η ένωση «Lippeverband» είναι οικονομικός φορέας, στον οποίο συμμετέχει τόσο το δημόσιο όσο και οι ιδιώτες. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί τμήμα της δημόσιας οργανωτικής δομής. Πέραν τούτου, η πόλη του Χαμ ανέθεσε τις ως άνω

υπηρεσίες στην ένωση «Lippeverband» έναντι αμοιβής. Η ανάθεση των υπηρεσιών αυτών έναντι αμοιβής προϋποθέτει τη διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, αφού χωρίς τη διενέργεια διαγωνισμού, περιορίζεται ο ανταγωνισμός στον τομέα της διάθεσης λυμάτων και περιέρχεται η ένωση «Lippeverband» σε προνομιακή θέση έναντι των ανταγωνιστών της.

Διαδικασία επί παραβάσει του κοινοτικού δικαίου των δημοσίων συμβάσεων κατά της Γερμανίας σε σχέση με την τράπεζα νομικών πληροφοριών Juris GmbH

δημόσια σύμβαση – απευθείας ανάθεση δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών

Η Επιτροπή απέστειλε στις 14.04.2009 στη Γερμανία αιτιολογημένη γνώμη σε σχέση με την τράπεζα νομικών πληροφοριών Juris GmbH, η οποία κατόπιν συμφωνίας συνεργασίας διαχειρίζεται σύστημα παροχής νομικών πληροφοριών, στο οποίο έχουν πλήρη πρόσβαση όλες οι ομοσπονδιακές αρχές έναντι ετήσιας αμοιβής. Μετά από μερική ιδιωτικοποίηση το 2001, το κράτος κατέχει σήμερα μόλις πάνω από το 50% της Juris GmbH. Στο πλαίσιο της εν λόγω ιδιωτικοποίησης, επανεξετάστηκε και τροποποιήθηκε η κατά τα άνω συμφωνία συνεργασίας, ιδίως όσον αφορά τις διατάξεις σε σχέση με την αμοιβή της Juris GmbH.

Η Επιτροπή θεώρησε ότι η τροποποίηση της σύμβασης υπήρξε ουσιαστική, με αποτέλεσμα να πρέπει να θεωρηθεί ότι πρόκειται για νέα σύμβαση, η οποία θα έπρεπε να είχε ανατεθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες της τότε ισχύουσας οδηγίας 92/50. Μάλιστα, η διαδικασία αυτή θα μπορούσε να συνδυαστεί με την επιλογή ιδιώτη εταιρού για την ιδιωτικοποίηση της Juris GmbH μέσω ΣΔΙΤ. Με τον τρόπο αυτό θα εξασφαλιζόταν ότι η επιλογή του ιδιώτη εταιρού και η ανάθεση της νέας συμφωνίας συνεργασίας θα γινόταν σε συμφωνία με το κοινοτικό δίκαιο.

Πέραν τούτου, το 2006 οι δικαστικές αρχές δεκατριών ομόσπονδων κρατιδίων ανέθεσαν στην Juris GmbH υπηρεσίες παροχής νομικών πληροφοριών ακολουθώντας τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσί-

ευση προκήρυξης. Η γερμανική κυβέρνηση υποστήριξε ότι κατόπιν έρευνας αγοράς, διαπίστωσε ότι οι υπηρεσίες της Juris GmbH εξυπηρετούσαν ιδανικά τις ανάγκες των δικαστικών αρχών. Ως εκ τούτου, δικαιολογείτο η προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, αφού η Juris GmbH ήταν ο μόνος πιθανός πάροχος υπηρεσιών.

Η Επιτροπή υποστήριξε ότι οι διαδικασίες ανάθεσης που ακολουθήθηκαν από τις δικαστικές αρχές ήταν μεροληπτικές και ότι οι αρχές αυτές όφειλαν να αναθέσουν τη σχετική σύμβαση ακολουθώντας την ανοικτή ή κλειστή διαδικασία δημοσιεύοντας την προκήρυξη σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Επισκόπηση πρόσφατης νομολογίας των ΔΕΚ και ΠΕΚ

ΔΕΚ C-489/06,
19.03.2009, Επιτροπή /
Ελλάδα

Νομικό Ζήτημα

Απόρριψη προσφορών ιατροτεχνολογικών προϊόντων

Η απόρριψη προσφορών ιατροτεχνολογικών προϊόντων χωρίς να τηρηθεί η διαδικασία της οδηγίας 93/42 συνιστά παραβίαση του κοινοτικού δικαίου

Λέξεις Κλειδιά

προσφυγή του άρθρου 226 ΕΚ – δημόσια σύμβαση προμηθειών – προμήθειες νοσοκομείων – οδηγία 93/36/ΕΚ – οδηγία 93/42/ΕΚ

ΔΕΚ C-292/07,
23.04.2009,
Επιτροπή/Βέλγιο

Νομικό Ζήτημα

Μεταγραφή του κοινοτικού δικαίου για τις δημόσιες συμβάσεις στο εθνικό δι-

καιο

Παραβίαση των υποχρεώσεων της οδηγίας 2004/18/ΕΚ για τη μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο

Λέξεις Κλειδιά

παραβίαση κράτους μέλους – δημόσιες συμβάσεις – οδηγία 2004/18/ΕΚ – διαδικασίες σύναψης – μη μεταφορά της οδηγίας στην προβλεπόμενη προθεσμία

ΜΟΠΑΔΙΣ
ΝΑΔΑ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ
ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Διεύθυνση

ΙΚάρων 1 (ΤΘ 14)
551 02 Καλαμαριά

Τηλ. 2310 476 103-4

Fax 2310 476 105

e-mail: mopadis@cieel.gr

Η Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠΑΔΙΣ) λειτουργεί από την 1^η Ιανουαρίου 1997, στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Διεθνούς Ευρωπαϊκού και Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ). Αποτελεί μία γνωμοδοτική δομή που παρέχει στο ΥΠ.ΟΙ.Ο. και σε όλες τις ελληνικές αναθέτουσες αρχές εξειδικευμένη και ταχύτατη συμβουλευτική υποστήριξη κατά την δημοπράτηση συμβάσεων έργων και τεχνικών υπηρεσιών, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των κοινοτικών οδηγιών 2004/18 & 2004/17. Συγκροτεί ένα εθνικό σύστημα ελέγχου της νομιμότητας των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και σηματοδότησε μια νέα εποχή προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας στη δημοπράτηση των δημοσίων συμβάσεων.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνείτε με τα στελέχη της ΜοΠΑΔΙΣ *Σπύρο Παναγόπουλο, Έλσα Αδαμαντίδου.*

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας!
<http://mopadis.cieel.gr>

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ε.Ε.

Κυκλοφορεί το τεύχος **1/2009** της νομικής επιθεώρησης **ΔηΣΚΕ & αγορά**, με πλούσια ύλη σε θεματικές του δημόσιου οικονομικού δικαίου. Για περισσότερες πληροφορίες και συνδρομές επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του περιοδικού <http://www.diske.gr/> ή επικοινωνήστε μαζί μας στο τηλέφωνο **2310 476103** ή αποστείλετε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην διεύθυνση diske@cieel.gr

ΔηΣΚΕ & αγορά

Δημόσιες Συμβάσεις - Κρατικές Ενισχύσεις & αγορά

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

• Δημόσιες Συμβάσεις - ΣΔΤ - Δίκαιο Κατασκευών - Κρατικές Ενισχύσεις - ΥΠΔ - Δημόσιο Δίκαιο Ανταγωνισμού - Απελευθέρωση Αγορών - Ενέργεια - Μεταφορές - Τηλεπικοινωνίες - Τεχνολογικές υπηρεσίες - Δημοσιονομικό - Φορολογικό - Τελωνειακό Δίκαιο

Άρθρο

Χ. Συναφείς
Αποκρίσεις προαιρετικού ενδόκου από διαγωνισμό ανάθεσης σύμβασης παραχώρησης (Συναφείς)

Β. Αγοράς
Η ενεργειακή παύση και η συνέπεια της Αισιόφειας

Χ. Εξουσίας
Κανόνες Εμπορεύσιμης και Διαθέσιμης στις Δημόσιες Συμβάσεις

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Ε. Αποτέλεσμα
Η Εισκή Βιβλίο για την προσαρμογή στην ελληνική αίσθηση - COM(2009)14714

Σκόλια επί αποφάσεων

- το κείμενο του Δελτίου επιθεώρησης υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς - κρατικά ήθη και αρχή διαφάνειας - παράνομες κρατικές ενισχύσεις - καταναλωτική εκμετάλλευση διαπόζευσης θέσης από τη ΔΕΚ ΚΕ

1/2009

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ